

Nieuwe demografische prognose voor Rusland

Jan Limbeek

Het Russische bureau voor de statistiek Rosstat maakte in april de nieuwe prognose voor de bevolkingsontwikkeling tot en met 2030 bekend. De vorige prognose was door de betere demografische cijfers van de afgelopen jaren achterhaald geraakt. Een blik op de demografische gegevens van het eerste kwartaal van 2010 laat zien dat de positieve trend van de laatste jaren voortgezet lijkt te worden.

Net als voorheen publiceert Rosstat drie prognosevarianten: een lage, een gemiddelde en een hoge. De lage variant kan genegeerd worden, want die is nu al achterhaald. Dit geldt zeker niet voor de hoge variant, want die kan best realistisch blijken te zijn. In de vorige prognose van Rosstat was zelfs de hoge variant pessimistischer dan de werkelijkheid. Daarom wordt in tabel 1 zowel de gemiddelde als de hoge variant weergegeven.

De gemiddelde variant laat een bescheiden groei van de bevolking zien tot en met 2015, waarna de bevolking in toenemende mate krimpt. Volgens de hoge variant is er gedurende de hele periode van twintig jaar sprake van bevolkingsgroei: in 2031 is de bevolking dan gegroeid met bijna zes miljoen zielen tot 147,8 miljoen.

Opvallend is dat in beide prognosevarianten in geen enkel jaar een natuurlijke groei van de bevolking te zien is. Het aantal sterfgevallen blijft het aantal nieuwgeborenen dus overtreffen. Maar beide varianten nemen aan dat het migratiesaldo (immigratie minus emigratie) sterk positief blijft en ieder jaar stijgt. Deze immigratie van voornamelijk etnische Russen compenseert de natuurlijke afname van de bevolking.

Alleen in de lage variant neemt het migratiesaldo ieder jaar iets af, maar het blijft boven de 200.000 per jaar. Een aantekening moet zijn dat de omvang van het migratiesaldo moeilijk voorspelbaar is, zeker op langere termijn. Dit maakt de voorspelling ongewis. Bovendien komen prognoses van statistische bureaus zelden precies uit.

De nieuwe prognose van Rosstat voorziet in een gestage groei van de levensverwachting van zowel mannen als vrouwen. Zelfs in de lage variant is dit het geval. In de gemiddelde en hoge variant breken de nieuwe cijfers elk jaar weer een record, want een dergelijke hoge levensverwachting was nooit eerder te zien in Rusland. (zie tabel 2)

Voor de duidelijkheid, de nieuwe levensverwachting blijft nog steeds sterk achter bij die van andere ontwikkelde landen. In Nederland voorspelde het CBS dat de levensverwachting van mannen zou stijgen van 78,4 jaar in 2008 naar 81,4 jaar in 2030. Voor Nederlandse vrouwen waren de cijfers respectievelijk 82,4 en 84,1 jaar.

Tabel 1 Demografische prognose van de Russische bevolking volgens de gemiddelde en hoge variant, 2011-2030

Jaar	Gemiddelde variant				Hoge variant			
	Bevolkings- omvang*	Totale groei	Natuur- lijke groei	migratie- saldo	Bevolkings- omvang*	Total e groei	Natuur- lijke groei	migratie- saldo
	x miljoen		x 1000		x miljoen		x 1000	
2011	142,0	66,9	-205,0	271,9	142,1	285,7	-64,7	350,4
2012	142,1	41,2	-246,4	287,6	142,4	323,6	-63,5	387,1
2013	142,1	35,1	-264,5	299,6	142,7	358,2	-58,1	416,3
2014	142,1	21,6	-289,2	310,8	143,1	373,4	-67,8	441,2
2015	142,2	7,7	-309,0	316,7	143,5	386,5	-71,0	457,5
2016	142,2	-24,0	-346,5	322,5	143,9	379,6	-90,4	470,0
2017	142,1	-48,6	-377,6	329,0	144,2	379,8	-106,1	485,9
2018	142,1	-79,4	-418,1	338,7	144,6	367,1	-137,8	504,9
2019	142,0	-108,6	-454,1	345,5	145,0	331,7	-187,4	519,1
2020	141,9	-137,3	-489,0	351,7	145,3	316,1	-218,6	534,7
2021	141,8	-167,9	-525,3	357,4	145,6	288,2	-259,0	547,2
2022	141,6	-199,3	-563,6	364,3	145,9	264,6	-296,0	560,6
2023	141,4	-230,0	-599,0	369,0	146,2	246,6	-324,4	571,0
2024	141,2	-257,4	-632,5	375,1	146,4	231,7	-350,4	582,1
2025	140,9	-272,8	-652,6	379,8	146,7	207,7	-383,7	591,4
2026	140,6	-296,0	-678,5	382,5	146,9	191,3	-408,7	600,0
2027	140,3	-316,7	-702,8	386,1	147,1	181,1	-427,1	608,2
2028	140,0	-325,0	-714,9	389,9	147,2	176,8	-437,7	614,5
2029	139,7	-333,8	-726,7	392,9	147,4	178,7	-442,3	621,0
2030	139,4	-330,0	-724,6	394,6	147,6	182,4	-444,4	626,8
2031	139,0				147,8			

* Stand op 1 januari van het overeenkomstige jaar

Bron: Russisch Staatsbureau voor Statistiek Rosstat (www.gks.ru)

Tabel 2 Levensverwachting in jaren bij de geboorte van mannen en vrouwen volgens de gemiddelde en hoge prognosevariant, 2010-2030

Jaar	Gemiddelde variant		Hoge variant	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
2010	63,4	75,4	63,7	75,5
2011	63,9	75,9	64,2	75,8
2012	64,2	76,1	64,6	76,2
2013	64,6	76,3	65,0	76,5
2014	64,8	76,5	65,4	76,8
2015	65,0	76,6	65,8	77,1
2016	65,3	76,8	66,1	77,4
2017	65,6	77,0	66,5	77,7
2018	65,8	77,1	66,9	77,9
2019	66,0	77,2	67,2	78,1
2020	66,2	77,3	67,6	78,3
2021	66,5	77,6	68,0	78,6
2022	66,8	77,9	68,4	79,0
2023	67,0	78,0	68,7	79,3
2024	67,2	78,1	69,1	79,5
2025	67,5	78,4	69,4	79,7
2026	67,7	78,5	69,7	80,0
2027	67,9	78,7	70,1	80,2
2028	68,1	78,7	70,3	80,3
2029	68,3	78,7	70,6	80,4
2030	68,5	78,7	70,9	80,5

Bron: Russisch Staatsbureau voor de Statistiek Rosstat (www.gks.ru)

De demografische trends tot en met 2009 geven reden voor optimisme over de Russische bevolkingsontwikkeling, zoals te zien is in een recent artikel, [De Russische bevolking groeit weer](#). De gegevens van het eerste kwartaal van 2010 bevestigen de opgaande trend.

Tabel 3 laat zien dat in de eerste drie maanden van 2010 het geboortecijfer hoger was dan in de eerste drie maanden van 2009. Daarnaast daalde in dezelfde periode het sterftcijfer. Als gevolg hiervan was de afname van de bevolking 17.000 zielen minder dan in dezelfde periode van 2009. De trend is nog beter dan uit deze cijfers blijkt want het was vooral de bijdrage van maart die de cijfers zo goed maakte.

Het geboortecijfer steeg zelfs alleen dankzij de bijdrage van maart. In januari en februari 2010 daalde het aantal geboortes nog met 3.400 ten opzichte van de eerste twee maanden van 2009. In maart 2010 werden echter 6,5 procent meer baby's geboren, zodat het eindresultaat over drie maanden uitkwam op 6.463 extra baby's

(+ 1,5 procent). Voor het sterftcijfer is het verschil minder opvallend. Dat daalde in alle drie de maanden, maar ook in maart nam de sterfte het meest af.

Tabel 3 Geboorten, sterfte en natuurlijke krimp in de eerste 3 maanden van 2010, in absolute getallen en in ‰

	1 ^e kwartaal			Geheel 2009		
	Absolute getallen			Per 1000 inwoners (‰)		
	2010	2009	Vershil	2010	2009	
Geboorten	428.336	421.873	6.463	12,2	12,1	12,4
Sterfte	515.638	526.371	10.733	14,7	15,0	14,2
Natuurlijke krimp	87.302	104.498	17.196	2,5	2,9	1,8

Bron: Russisch Staatsbureau voor de Statistiek Rosstat (www.gks.ru)

Het is goed mogelijk dat maart geen (positieve) uitzondering zal blijken te zijn, maar een voorbode van veel betere demografische cijfers voor geheel 2010. Dit betekent dat de kleine demografische dip van 2009 als gevolg van de economische crisis alweer voorbij is. Als dit inderdaad de verklaring is voor de spurt van maart 2010, zal de demografische verbetering de komende maanden nog duidelijker uitvallen.